

Perisynti (Matti Salomäki, Lapua)

Perisynti on kristinuskoon liittyvä käsite, jolla tarkoitetaan ihmisen olotilaa niin sanotun syntiinlankeemuksen jälkeen, erossa kristinuskon Jumalasta. Raamatun alkukertomusten mukaan Aadam ja Eeva rikkoivat Jumalan käskyä vastaan, ja rangaistuksena heidän päälle lankesi kuolema.[1][2] Käsite syntiinlankeemus ei sinänsä esiinny Raamatussa, vaan perisyntioppi pohjautuu pitkälti Paavalin kirjeisiin roomalaisille ja efesolaisille sekä Psalmeihin. Tärkeimpänä raamatullisena lähtökohtana perisyntiopille pidetään Roomalaiskirjeen 5. luvun jaetta 12.[3][4]

Room 5

12. Yhden ainoan ihmisen teko toi maailmaan synnin ja synnin mukana kuoleman. Näin on kuolema saavuttanut kaikki ihmiset, koska kaikki ovat tehneet syntiä.

Ps 51

7. Syntinen olin jo syntyessäni, synnin alaiseksi olen sinnyt äitini kohtuun.

1 Moos

17. Vain siitä puusta, joka antaa tiedon hyvästä ja pahasta, älä syö, sillä sinä päivänä, jona siitä syöt, olet kuoleman oma." (2:17)

19. Otsa hiessä sinun on hankittava leipäsi, kunnes tulet maaksi jälleen, sillä siitä sinut on otettu. Maan tomua sinä olet, maan tomuun sinä palaat. (3:19)

Room 3

10. Onhan kirjoitettu: - Ei ole yhtäkään vanhurskasta, 11. ei yhtäkään ymmärtäväistä, ei ketään, joka etsii Jumalaa.

12. Kaikki ovat luopuneet ja käyneet kelvottomiksi. Ei ole ketään, joka tekee hyvää, ei ainoatakaan.

13. Heidän kurkkunsa on avoin hauta, heidän kielensä puhuu petollisesti, huultensa takana heillä on kyykäärmeen myrkkyä, 14. heidän suunsa on täynnä katkeria kirouksia. 15. Nopein jaloin he rientävät vuodattamaan verta, 16. tuhoa ja kurjuutta he jättävät jälkeensä. 17. Rauhan tietä he eivät tunne. 18. Jumalannelko on heille vieras

Job, Jes, Jer

“Syntyisikö saastaisesta puhdasta? Ei yhden yhtäkään” (Job. 14:4). “Eikö pahuutesi ole suuri ja sinun pahat tekosi loppumattomat?” (Job. 22:5).

“Koko pää on kipeä, koko sydän sairas. Kantapäätä kiireeseen asti ei ole tervettä paikkaa, ainoastaan haavoja, mustelmia ja vereksiä lyömiä, joita ei ole puserretty, ei sidottu eikä öljyllä pehmitetty”(Jes. 1:5b,6). “Petollinen on sydän ylitse kaiken ja pahanilkinen; kuka taitaa sen tuntea?” (Jer. 17:9).

Augsburgin tunnustus

Aadamin lankeemuksen jälkeen kaikki ihmiset, jotka lisääntyvät luonnollisella tavalla, syntyvät synnissä, so. ilman jumalanpelkoa, ilman luottamusta Jumalaan sekä pahan himon hallitsemina, ja että tämä alkusairaus ja perisynti on todella synti, joka tuomitsee ja tuo jo nyt mukanaan iankaikkisen kuoleman niille, jotka eivät kasteen ja Pyhän Hengen voimasta synny uudestaan

Tunnustuksen puolustus

**emme epää luonnon mukaan syntyneiltä
ainoastaan mainittuja toimintoja, Jumalan
pelkäämistä ja häneen luottamista, vaan myös
kyvyn eli lahjan näiden toimintojen
aikaansaamiseen**

**emme puhuessamme pahasta himosta tarkoita
sillä ainoastaan tekoja eli himon hedelmiä,
vaan luonnon jatkuvaa taipumusta pahaan.**

...puolustus

Me emme kuitenkaan maininneet ainoastaan pahaa himoa. Sanoimme, **että ihmiseltä myös puuttuu jumalanpelko ja usko.**

ihmisluonnon pahimmat viat: ettei tunneta Jumalaa, että halveksitaan Jumalaa, ei pelätä Jumalaa, ei luoteta Jumalaan, vihataan Jumalan tuomiota, paetaan, kun hän tuomitsee, ollaan vihoissaan Jumalalle, ei uskalleta toivoa Jumalan armoa, perustetaan luottamus siihen, mitä käsillä on jne

...puolustus

Jos näet ihminen kykenee rakastamaan Jumalaa yli kaiken ja täyttämään Jumalan käskyt, eikö hänessä silloin yhä ole alkuvanhurskaus?

Mihin sitten tarvitaan Kristuksen armoa, jos me voimme tulla vanhurskaiksi omassa varassamme? Mihin tarvitaan Pyhää Henkeä, jos ihmisvoimat itsessään riittävät Jumalan rakastamiseen yli kaiken ja Jumalan käskyjen täyttämiseen?

...puolustus

**Eihän näitä asioita voida arvostella muuten
kuin Jumalan sanan nojalla**

**perisyntiin sisältyvät myös seuraavat
sairaudet: Jumalan tuntemuksen puute,
Jumalan halveksiminen, jumalanpelon ja
Jumalaan luottamisen puuttuminen sekä
kykenemättömyys rakastaa Jumalaa. Nämä
ovat ihmislunnon suurimmat viat, ja ne
suuntautuvat aivan erityisesti kymmenen
käskyn ensimmäistä taulua vastaan.**

...puolustus

alkuvanhurskauteen ei ollut määrä sisältyä vain ruumiin ominaisuuksien sopusuhtainen kokonaisuus, vaan myös nämä lahjat: varma tieto Jumalasta, jumalanpelko ja luottamus Jumalaan tai ainakin vilpitön kyky saavuttaa nämä. Tästä on Raamattu todisteena, se kun sanoo, (, 27) että ihminen luotiin Jumalan kuvaksi ja hänen kaltaisekseen.

...puolustus

paha himo on tullut menetetyin vanhurskauden sijaan. Kun näet ihmisluento sairaalloisena ei kykene pelkäämään ja rakastamaan Jumalaa eikä häneen uskomaan, se hakeutuu sitä kohti, mikä on lihallista, ja rakastaa sitä. Jumalan tuomiota se joko suruttomana halveksii tai pelästyksissään vihaa.

vanhurskauden puutteen että sen seurauksena tulleen uuden synnillisen perustilan

...puolustus

ettei langennut ihminen voi uskoa Jumalaan eikä pelätä ja rakastaa häntä. Samoin olemme sanoneet, että ihmisessä on paha himo, joka vastoin Jumalan sanaa kääntyy siihen, mikä on lihallista, toisin sanoen ei etsi ainoastaan ruumiillisia nautintoja, vaan myös lihallista viisautta ja vanhurskautta ja luottaa näihin saavutuksiin halveksien Jumalaa.

...puolustus

perisynti on ymmärryksessä olevaa tietämättömyyttä ja lihassa olevaa pahaa himoa. Tällä hän tarkoittaa: Me olemme syntymästämme asti sellaisia, ettemme Jumalaa tunne, emme usko emmekä luota häneen, vaan halveksimme ja vihaamme häntä.

...puolustus

Perisynnin tuntemus on aivan välttämätön asia. Eihän ole mahdollista käsittää Kristuksen armon suuruutta, jollei ole opittu tuntemaan meidän tautejamme. Koko ihmisvanhurskaus on pelkkää teeskentelyä Jumalan edessä, jollemme ole oivaltaneet, että sydän on luonnostaan vailla rakkautta Jumalaan, jumalanpelkoa ja luottamusta Jumalaan. Siitä syystä profeettakin sanoo: (Jer 31) "Päästyäni ymmärrykseen minä lyön lanteeseeni", ja taas: (Ps 116) "Minä sanoin hädässäni: Kaikki ihmiset ovat valhettelijoita", toisin sanoen, ei kellään ole oikeaa käsitystä Jumalasta.

Lääke

kaste poistaa perisynnin syyllisyyden, vaikkakin jäljelle jää perisynnin niin sanottu sisältö, nimittäin paha himo. Tästä sisällöstä hän on myös lisäksi huomauttanut, että kasteessa annettu Pyhä Henki alkaa ihmisessä kuolettaa pahaa himoa ja luo ihmisessä uusia sielun liikkeitä. Samaan tapaan puhuu myös Augustinus. Hän sanoo: "Synti annetaan anteeksi kasteessa, ei niin, että se lakkaisi olemasta, vaan niin, että sitä ei syyksi lueta.**"**

Tuo laki, joka on meidän jäsenissämme, on hengellisessä uudestisyntymässä menettänyt voimansa, mutta jää silti kuolevaiseen lihaan.

(Room 7:23) "Minä näen jäsenissäni toisen lain, joka sotii minun mieleni lakia vastaan ja pitää minut vangittuna synnin laissa, joka minun jäsenissäni on." Selvästi hän nimittää pahaa himoa synniksi, jota tosin ei lueta syyksi niille, jotka ovat Kristuksessa

Lääke

Nämä uskomukset olivat vallalla lisäten luottamusta ihmisen omiin voimiin ja pimentäen Kristuksen armon tuntemusta. Sen tähden Luther on tahtonut tähdentää perisyynnin suuruutta ja ihmislunnon heikkoutta, ja hän on opettanut, etteivät nuo perisyynnin jäännökset meissä ole mikään ihmisessä luonnostaan yhdentekevä asia, vaan tarvitaan Kristuksen armoa, ettei niitä syyksi luettaisi, ja myös Pyhän Hengen työtä, että me ne kuolettaisimme.

Geenitieteen todistus

Joka tapauksessa me **synnymme kantaen geeneissämme esivanhempiemme synnin seuraamusta, kuolevaisuutta**. Olemme siis kaikki siitä osallisia jo lapsesta lähtien. **Lisäksi itsekukin syylistymme ns. tekosynteihin**, mitkä johtuvat mm. siitä, että vapaa tahtomme sallii meidän antaa periksi itsekkäille haluille ja houkutuksille sekä siitä, että "koko maailma on pahan (paholaisen) vallassa". (Joh. 5:19)

Pelagiolaisuus (360-435)

Brittiläisestä munkista Pelagiuksesta alkunsa saaneen niin sanotun pelagiolaisen näkemyksen mukaan ihminen syntyy yhtä viattomana kuin Adam, ihmisen tahto on täysin vapaa, ihmisellä on kyky ja tahto tehdä valintoja, joko hyvän puolesta tai vastaan. Jokaisella ihmisellä on kykyä omin voimin nousta synnistä, jos hän on langennut, sekä elää Jumalan tahdon mukaan. "Luonnon on Jumala tehnyt, että se voi, jos se tahtoo, välttää syntiä"

Smalkaldenin julistus

"Tämä perisynti on niin syvä ja kauhea luonnon turmio, ettei sitä yhdenkään ihmisen järki voi ymmärtää, vaan on se tunnettava ja uskottava raamatun ilmoituksesta, Psalm. 51:7. Room. 5:12 ja seur. 2 Moos. 33:3. 1 Moos 3:7 ja seur."

Summa summarum

Syntin on kuin jäävuori; vain huippu on näkyvissä veden pinnalla (pahat teot).

Varsinainen juuri on syvemmällä (pahat ajatukset, paha himo)

Siksi tarvitsemme Jeesusta Kristusta pelastajaksi!

Pelastus annetaan meille kasteen ja uskon kautta!